

Tagalog

Tagalog er et av de mest talte språk på Filippinene.

Siden det er et austronesisk språk, er det i slekt med språk som brukes i land og øygrupper som: Malaysia, Fiji, New Zealand (maorisk), Madagaskar, Samoa, Tahiti, Guam, Nord-Marianene, Øst-Timor og Taiwan (paiwan).

Tagalog i sin standardiserte versjon filipino, er det språket som brukes av de nasjonale eter-media på Filippinene. (Aviser finnes nesten utelukkende på engelsk.) Det er også det språk som brukes i det offentlige utdanningssystemet. Tagalog er sammen med engelsk det språk som brukes i offisiell sammenheng på Filippinene, samt det eneste nasjonale språket. Mens tagalog brukes som *lingua franca*, brukes engelsk oftest i forretnings- og statlig sammenheng.

Innhold

Historie

Klassifisering

Geografisk utbredelse

Offisiell status

Dialekter

Referanser

Historie

Ordet *Tagalog* har sin opprinnelse fra *tagá-ílog*; *tagá* som betyr «å komme fra», og *ílog* som betyr «elv», altså «elvefolket». Veldig lite er kjent av språkets opprinnelse, siden det ikke finnes nedtegnelser som har overlevd fra før spansk koloniseringstid. Men spekulasjoner blant lingvister går ut på at anene til tagalogene og deres sentral-filippinske slektninger opprinnelig kom fra nordøstlige Mindanao eller østlige Visayas.

Den første kjente bok skrevet på tagalog er *Doktrina Cristiana* fra 1593. Boken var skrevet på spansk og i to versjoner på tagalog; én i Baybayin og én i det latinske alfabetet.

Tagalog

Brukt i	 <u>Filippinene</u>
Region	Sentrale og østlige <u>Luzon</u>
Antall brukere	15 900 000 ^[1]
Lingvistisk klassifikasjon	<u>Austronesisk</u> <u>Malayopolynesisk</u> <u>Borneofilippinsk</u> <u>Mesofilippinsk</u> <u>Sentralt filippinsk</u> Tagalog

Språkkoder

ISO 639-1	<u>t1</u>
ISO 639-2	<u>tgl</u>
ISO 639-3	<u>tgl</u>

 Wikipedia på tagalog
 Tagalog på Wiktionary
Portal: Språk

Ordbøker på tagalog har blitt skrevet av spanske prester opp gjennom årene under spansk kolonisering. *Vocabulario de Lengua Tagala* (1613), *Vokabularia de la lengua tagala* (1835), og *Arte de la lengua tagala y manual tagalog para la administración de los Santos Sacramentos* (1850).

Poeten Francisco «Balagtas» Baltazar (1788–1862) blir gjerne sett på som tagalogs svar på William Shakespeare. Hans mest kjente verk fra tidlig på 1800-tallet er *Florante at Flora*.

Klassifisering

Tagalog er et sentralt filippinsk språk innen det austronesiske språkfamilie.

Det er i nært slektskap med språk brukt i Bicol- og Visayas-regionene som bicol, hiligaynon, waray-waray, og cebuano.

Språk som har bidratt med å forme tagalog er spansk, hokkien, kinesisk, engelsk, malayisk, sanskrit (via malayisk), arabisk (via malaysisk/spansk) og nord-filippinske språk som kapampangan.

Geografisk utbredelse

Tagalogs tilhørighet eller *Katagalugan*, dekker det meste av de sentrale til de sørlige delene av øya Luzon, spesielt i Aurora, Bataan, Batangas, Bulacan, Cavite, Laguna, Metro Manila, Nueva Ecija, Quezon og Rizal. Tagalog blir også snakket av de opprinnelige beboerne på øyene Lubang, Marinduque og de nordøstlige deler av Mindoro. Ifølge den filippinske sensus av 2000, har 21 485 927 av 76 332 470 filippinere tagalog som sitt hovedmål. Det estimeres at rundt 50 millioner filippinere snakker tagalog, men det er veldig varierende kvalitet i bruken av språket.

Bruken av tagalog begynner å bli ganske utbredt, det sies at språket er det 6. mest brukte språk i USA.

Offisiell status

Den første filippinske nasjonalforsamlingen opprettet 13. november 1937 en komité bestående av syv medlemmer som representerte de forskjellige regionene i landet, de hadde som oppgave å finne fram til et nasjonalspråk. De valgte å basere dette på det dominerende språket i landet, tagalog. 30. desember 1937 proklamerte President Manuel L. Quezon at tagalog skulle være det nasjonale språket eller *wikang pambansâ* på Filippinene. Dette ble gjort offentlig da Filippinene igjen fikk sin selvstendighet fra USA 4. juli 1946.

I 1961 fikk språket navnet Pilipino, som senere ble endret til Filipino i 1987. Språket hadde alt blitt brukt til undervisning i skolene siden 1940-årene. Det er det eneste språket av totalt 160 språk på Filippinene som brukes offisielt i undervisning.

I den filippinske grunnloven av 1987 ble språket anerkjent som nasjonalspråk og definert som offentlig språk sammen med engelsk.

Dialekter

Etnologer fører opp Lubang, Manila, Marinduque, Bataan, Batangas, Bulacan, Tanay-Paete og Taybas som dialekter som hører til tagalog, men det virker som disse igjen i fire hovedgrupper; nord, sentral (inkludert Manila), sør og Marinduque.

Referanser

1. [^] Ethnologues tall fra 1995 (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=tgl)
-

Hentet fra «<https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Tagalog&oldid=19945910>»

Denne siden ble sist redigert 21. nov. 2019 kl. 20:10.

Innholdet er tilgjengelig under Creative Commons-lisensen Navngivelse-Del på samme vilkår, men ytterligere betingelser kan gjelde. Se bruksvilkårene for detaljer.